VI. Секція «Інженерна освіта, дуальне навчання та STEM-ініціативи в АПК»

УДК 378.147:004.9

ІНТЕРАКТИВНІ HTML-ЛЕКЦІЇ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ АГРАРНОГО ПРОФІЛЮ

Катерина УЛІТІНА

Асистент кафедри методики професійного навчання

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *У тезах розкрито досвід створення та використання інтерактивних HTML-лекцій у середовищі Moodle для організації самостійної роботи здобувачів спеціальності 015 «Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)». Описано технічне рішення щодо розміщення інтерактивних матеріалів у Moodle у вигляді автономних HTML-файлів, обґрунтовано чинники ефективності таких лекцій та окреслено їхні обмеження.*

Ключові слова: *інтерактивна лекція, HTML, Moodle, самостійна робота, змішане навчання, професійна освіта.*

Цифровізація аграрного виробництва зумовлює потребу у фахівцях, здатних самостійно опановувати нові технології та працювати з цифровими системами. Це стосується й майбутніх викладачів професійної освіти, які готуватимуть кадри для аграрного сектору, тому їхня підготовка потребує застосування інноваційних освітніх технологій [1]. Відповідно зростає значення самостійної роботи здобувачів, особливо в умовах змішаного та дистанційного навчання, де значна частина навчального матеріалу опрацьовується поза аудиторією [2]. Водночас традиційні електронні матеріали (текстові документи, презентації у форматі PDF) здебільшого залишають здобувача пасивним читачем і не дають змоги перевірити, наскільки якісно засвоєно зміст. Тому

актуальним є пошук форм подання навчального матеріалу, які б поєднували виклад теорії з активною пізнавальною діяльністю.

Мета тез полягає в розкритті досвіду створення та використання інтерактивних HTML-лекцій у середовищі Moodle для організації самостійної роботи здобувачів спеціальності 015 «Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)».

У Миколаївському національному аграрному університеті на основі таких лекцій створено цілісний інтерактивний курс з освітньої компоненти «Методика організації дистанційного навчання» для здобувачів третього курсу спеціальності 015 «Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)» (рис. 1). Курс охоплює 9 тем, згрупованих у три модулі: перший присвячено теоретичним, нормативним і психолого-педагогічним засадам дистанційного навчання, другий - його цифровим інструментам (системам управління навчанням, вебінарам, сервісам зворотного зв'язку та оцінювання), третій - проєктуванню дистанційного курсу, методиці проведення онлайн-занять і підтримці студентів. Інтерфейс курсу містить чотири розділи: «Огляд курсу», «Вивчення теми», «Тестування» та «Мій прогрес». Здобувач бачить статус кожної теми та загальну кількість пройдених тем, що допомагає йому планувати самостійну роботу. Курс містить 45 тестових питань із поетапним оцінюванням за кожною темою.

Практичний досвід розміщення таких матеріалів у Moodle засвідчив, що вставляти інтерактивний код безпосередньо в текстові елементи курсу (сторінку, мітку) недоцільно: з міркувань безпеки платформа очищує вміст від сценаріїв JavaScript, через що інтерактивні елементи перестають працювати. Ефективним виявилося інше рішення: кожну лекцію створено як автономний HTML-файл, у якому стилі та сценарії містяться всередині документа і не залежать від зовнішніх ресурсів. Файл завантажується в курс через ресурс «Файл» із параметром відображення «Вбудований», за якого лекція

відкривається безпосередньо на сторінці Moodle разом із навігацією курсу [3]. Такий підхід не потребує додаткових плагінів чи прав адміністратора, тому доступний будь-якому викладачеві.

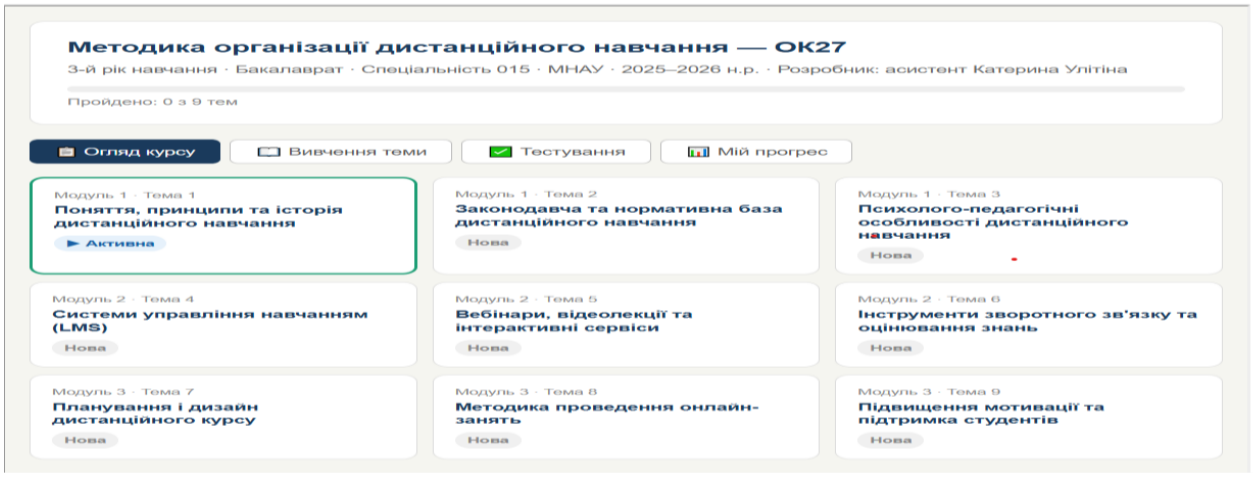

Рис. 1. Головна сторінка інтерактивного курсу «Методика організації дистанційного навчання» в середовищі Moodle

Ефективність інтерактивних лекцій для самостійної роботи зумовлена кількома чинниками. По-перше, вбудовані питання перетворюють читання на активне відтворення матеріалу. Дослідження когнітивної психології засвідчують, що виконання тестових завдань не лише контролює, а й суттєво покращує довготривале запам'ятовування порівняно з повторним читанням [5]. По-друге, миттєвий зворотний зв'язок дає здобувачеві змогу одразу виявити прогалини та повернутися до відповідного фрагмента лекції. По-третє, здобувач сам визначає темп і час роботи з матеріалом, що важливо для студентів, які поєднують навчання з роботою.

Водночас варто враховувати обмеження такого формату: результати самоперевірки всередині HTML-файлу не передаються до журналу оцінок Moodle. Тому інтерактивні лекції доцільно розглядати як засіб формувального оцінювання, а підсумковий контроль здійснювати за допомогою елемента «Тест», результати якого фіксуються в системі. Поєднання цих елементів дає змогу розмежувати навчальну та контрольну функції тестування.

Для майбутніх викладачів професійної освіти інтерактивні лекції мають і додаткову цінність. Вивчаючи методику організації дистанційного навчання за

допомогою інтерактивного курсу, здобувачі не лише засвоюють теорію, а й на власному досвіді бачать, як може бути побудований якісний електронний навчальний ресурс. Такий курс слугує зразком, який вони зможуть використовувати у своїй майбутній педагогічній діяльності. Уміння добирати, створювати та адаптувати цифрові ресурси є одним зі складників цифрової компетентності педагога [4].

Отже, інтерактивні HTML-лекції, розміщені в Moodle як автономні файли, є доступним і ефективним засобом організації самостійної роботи майбутніх фахівців професійної освіти аграрного профілю: вони активізують пізнавальну діяльність, забезпечують самоконтроль і гнучкий темп навчання, а також демонструють здобувачам зразок сучасного цифрового навчального ресурсу. Перспективи подальших досліджень пов'язуємо з використанням інструментів штучного інтелекту для прискорення розроблення таких матеріалів.

Список використаних джерел

1. Горбунова К. М., Улітіна К. А. Інноваційні технології підготовки майбутніх педагогів професійного навчання у закладах вищої освіти. Інноваційна педагогіка. 2025. Вип. 89. С. 127–130. DOI: https://doi.org/10.32782/ip/89.24.

2. Теорія та практика змішаного навчання : монографія / В. М. Кухаренко та ін. ; за ред. В. М. Кухаренка. Харків : Міськдрук, НТУ «ХПІ», 2016. 284 с.

3. File resource settings. MoodleDocs. URL: https://docs.moodle.org/501/en/Resource_settings (дата звернення: 11.09.2026).

4. Redecker C. European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu / ed. by Y. Punie. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2017. (EUR 28775 EN). DOI: https://doi.org/10.2760/159770.

5. Roediger H. L., Karpicke J. D. Test-enhanced learning: taking memory tests improves long-term retention. Psychological Science. 2006. Vol. 17, no. 3. P. 249–255. DOI: https://doi.org/10.1111/j.1467-9280.2006.01693.x.

Abstract. *The paper presents the experience of designing and using interactive HTML lectures in the Moodle environment to organize independent work of students majoring in Professional Education (Agricultural Production). A technical solution for placing interactive materials in Moodle as self-contained HTML files is described, the factors of their effectiveness are substantiated, and their limitations are outlined.*

Keywords: *interactive lecture, HTML, Moodle, independent work, blended learning, professional education.*

УДК 377.014(477)

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Алла СТРЕЛЬБИЦЬКА

Здобувач вищої освіти спеціальності А5 «Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)»

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *У тезах проаналізовано сучасний стан системи професійної освіти України: охарактеризовано зміни, запроваджені Законом України «Про професійну освіту», простежено динаміку мережі закладів і контингенту здобувачів, окреслено ключові проблеми галузі. Обґрунтовано пріоритетні шляхи вдосконалення системи: розширення автономії закладів, розвиток дуальної форми здобуття освіти, цифровізацію освітнього процесу, навчання дорослих і популяризацію робітничих професій.*

Ключові слова: *професійна освіта, заклад професійної освіти, автономія, дуальна форма здобуття освіти, цифровізація, ринок праці.*

Професійна освіта відіграє стратегічну роль у відновленні економіки України, оскільки забезпечує один із найкоротших шляхів від навчання до виходу на ринок праці. За оцінками експертів, для щорічного зростання